

GLOBALIZARE ȘI INTERNAȚIONALIZARE

LUNGU(GOLUMBEANU) ANA-MARIA

Școala Gimnazială Nr. 1 Rovinari

Masterand - Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu-Jiu

Abstract: *Globalization is the process of transforming a local or regional phenomenon into a global content. Globalization is a process difficult to control on a planetary scale. Globalization elements are part of a complex gear, so malfunctions which occur in the subassembly may create crisis in the entire system. Globalization has become premise security of states in the current era. Globalization involves each state to face fierce competition both from low-cost economies, and from some innovative economy. This article makes the difference between globalization and internationalization.*

Keywords: globalization, internationalization, processing, economics, process.

Factori precum progresul tehnologic, costurile scăzute de transport și liberalizarea politicilor comerciale au condus la intensificarea schimburilor comerciale și a circulației fondurilor între țările lumii. Aceste aspecte au consecințe importante asupra funcționării economiei globale. În cercetarea științifică, de multă vreme, standardele de performanță s-au internaționalizat. În afară de universități și institute de cercetare izolate, provinciale, aceste standarde au devenit unice pentru comunitatea științifică mondială. Științele, mai ales cele experimentale și cele formalizabile, sunt de multă vreme întreprinderea comună a unor oameni aflați la distanță mare, legați prin interogații similare, instrucție apropiată, metode de abordare împărtășite în comun, posibilități de publicare accesibile în funcție de performanțe, criterii de profesionalism generalizate. Internaționalizarea, înțeleasă ca dependență a rezultatelor cercetării și a validării lor de travaliul unor oameni aparținând mai multor națiuni, a atins plafonul și s-a transformat în globalizare.

Globalizarea a devenit premisa securității statelor în epoca nucleară. Căci, odată cu producerea de arme de distrugere de un calibru inimaginabil înainte, cu tehnicile de transport și de țintire teleghidată la orice distanță pe glob, a devenit limpede că securitatea unui stat nu mai depinde doar de înțelegeri cu vecinii săi, ci de acorduri la scara lumii întregi. Și în domeniul securității ne aflăm, toți cei ce locuim pământul, unii în fața altora și toți în fața unor probleme comune, care cer soluții la care să contribuim fiecare¹.

Globalizarea a caracterizat, de asemenea, schimbările profunde din domeniul comunicațiilor. Marile posturi de televiziune de astăzi acoperă practic întregul glob și culeg, prelucrează și difuzează informații pentru orice om de pe pământ

¹ Andrei Marga „Schimbarea lumii (Globalizare, geopolitică, cultură)”, Editura Academiei Române, București, 2013, p 77.

Fenomenul globalizării, deși reprezintă o sursă de mari beneficii și oportunități, implică faptul că fiecare stat trebuie să facă față unei concurențe acerbe, atât din partea unor economii cu costuri scăzute, cum sunt cele ale Chinei și Indiei, cât și din partea unor economii inovatoare, cum este cea a Statelor Unite. Aceste inter-relaționări includ fără a se mărgini atât actori statali: guverne, instituții ale statului, cât și actori nonstatali: organizații non-guvernamentale și corporații multinaționale.

Notiunea de globalizare a început din 1990 să fie folosită pentru a descrie un proces complex, socio-economic și cultural, ale cărui principale caracteristici sunt difuziunea globală a instituțiilor și practicilor democratice, popularizarea și răspandirea unor modele economice, financiare și tehnologice. Totodată, globalizarea universalizează, implicând ideea de unificare a societăților și prin aceasta se ajunge la relativizarea identităților naționale sau comunitare, cele prin care un popor sau o comunitate anume își definește existența sa.

Nu există o definiție a globalizării într-o formă universal acceptată și, probabil, nici definitivă. Motivul rezidă în faptul că globalizarea subinclude o multitudine de procese complexe cu o dinamică variabilă atingând domenii diverse ale unei societăți. Ea poate fi un fenomen, o ideologie, o strategie, sau toate la un loc.

„Globalizarea reprezintă procesul de transformare a unui fenomen local sau regional într-unul cu conținut global. Poate fi definit ca un proces de amestec sau de omogenizare prin care populația lumii este unificată, funcționând ca un singur sistem omogen”, definiție furnizată de Wikipedia¹.

Ca primă dimensiune a globalizării apare omogenizarea lumii. Diferențierilor dintre unitățile teritoriale le iau locul prin expansiune o anumită standardizare, o uniformizare reprezentând „o nouă infrastructură spațială” însoțită de mișcări libere de bunuri materiale, servicii, capitaluri și forță de muncă, la scară regională și globală.

Lumea a devenit în aspectele importante un singur sistem social, ca rezultat al dezvoltării legăturilor de interdependență care afectează acum pe fiecare dintre noi. Sistemul global nu este doar un mediu în interiorul căruia se dezvoltă și evoluează societățile particulare, legăturile sociale, economice și politice care traversează granițele dintre state conditionează în mod decisiv soarta celor care trăiesc în fiecare din ele. Termenul general folosit pentru a caracteriza această interdependență crescândă a societății umane este acela de globalizare.

De asemenea, alți termeni care descriu fenomene, strategii sau procese complementare și asociate globalizării sunt dezvoltarea durabilă și societatea informațională și a cunoașterii. În ceea ce privește dezvoltarea durabilă, aceasta se referă la capacitatea unei societăți de a funcționa continuu într-un viitor nedefinit, fără a ajunge la epuizarea resurselor cheie, ea reprezintă adoptarea unor politici și strategii pe termen lung, de dezvoltare și realizare a unei comunități prin luarea în considerare a problemelor economice, de mediu și sociale. Societatea informațională și a cunoașterii reprezintă o nouă economie în care procesul de inovare terminant. Inovarea, în societatea cunoașterii, urmărește a îmbunătăți productivitatea, nu numai productivitățile clasice în raport cu munca și capitalul, ci și productivitățile noi în raport cu resursele energetice și materiale naturale, cu protecția mediului. Se bazează pe ultimele descoperiri tehnologice, informatice și de comunicații.

Globalizarea este rezultatul unor procese ample și a unor relații de intercondiționare²:

¹ <http://ro.wikipedia.org/wiki/Globalizare>, accesat la data de 22.11.2015;

² Andrei Marga, op. cit. p 131..

- creșterea valorii și importanței investițiilor străine directe;
- internaționalizarea piețelor financiare;
- dezvoltarea comunicațiilor globale;
- reglementarea și liberalizarea piețelor.

Globalizarea este un proces greu de controlat la scară planetară, deoarece elementele componente fac parte dintr-un angrenaj complex, așa încât disfuncțiile care apar la nivelul unui subsansamblu, pot crea crize la nivelul întregului sistem.

Guvernarea mondială pornește de la premisa că, în prezent, guvernele naționale nu mai sunt în măsură să soluționeze problemele umanității. Existența unor organizații și organisme internaționale, care par să joace rolul unor ministere la nivel mondial, este necesară pentru a stabili principiile, normele și regulile de derulare a vieții și activității umane, la toate nivelurile – național, regional și internațional – și de a garanta respectarea acestora de toți actorii statali și nonstatali de pe scena planetară. Aceste organizații sunt vizibile în marile forumuri, operațiuni spectaculare, rapoarte reputate sau coaliții politice. Expertiza lor este recunoscută de multinaționale și guvernele statelor, și, pe teren, în acțiunile concrete derulate. Vocațiile lor și programele precise atrag resurse, simpatizanți, aderenți și acoperire mediatică, procurându-le popularitate, reprezentativitate și autoritate morală în opinia publică, ca și neutralitate și independență pentru a face legături cu și între state.

Totuși, se cuvine subliniat că aceste programe nu au condus la schimbări esențiale în vreun stat, dacă conducerea acestuia nu a dorit să implementeze respectivele măsuri la nivel național și, mai ales, nu a alocat resursele umane, materiale și financiare necesare și suficiente unui astfel de demers.

Se poate afirma că dimensiunea politică a globalizării este înțeleasă, de o manieră limitată, ca o cale de promovare a principiilor, valorilor și normelor specifice unui anumit model socio-economic și politic. De regulă, este promovat modelul occidental. Eroarea pleacă de la faptul că atât reprezentanții unor state puternic dezvoltate economic, cât și cei și ai unor instituții interguvernamentale internaționale absolutizează acest model ca fiind unicul capabil să aducă bunăstarea oamenilor, stabilitate și un viitor sigur întregii lumi. De aici, pot să apară interpretări diferite, la nivelul fiecărei țări sau chiar regiuni care, ulterior, se pot transforma în conflicte de naturi diverse, de la conflicte culturale și/sau religioase la cele armate.

O dată cu creșterea pluralismului politic al lumii moderne, sistemul de relații internaționale devine tot mai complex, mai dinamic și instabil, iar cel mai important – tot mai puțin previzibil. Pe de o parte, mulțumită dinamicii relațiilor comerciale, tehnico-științifice și culturale, se amplifică tendințele de globalizare a relațiilor internaționale și de extindere a oportunităților creșterii economice, dezvoltării rețelelor comunicaționale și informaționale, de apropiere a culturilor lumii¹. Pe de altă parte, interdependența tot mai mare a statelor în contextul procesului de globalizare contribuie la agravarea amenințărilor netradiționale la adresa securității internaționale și regionale, devine o provocare serioasă pentru mecanismele existente de cooperare multilaterală. Procesul contradictoriu și inegal al globalizării sistemului mondial al relațiilor internaționale a trasat deja tendințele schimbării radicale ale practicii politice la nivel planetar. În condițiile menținerii unității prin diversitatea lumii moderne, are loc estomparea

¹ Maria, Ungureanu, *Influența procesului de globalizare asupra securității naționale*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 2012, p.86.

treptată a diferențelor dintre procesele locale, regionale și globale, astfel încât problemele politicii interne capătă valoare de politică externă și invers.

Globalizarea este un proces greu de controlat la scară planetară, deoarece elementele componente fac parte dintr-un angrenaj complex, așa încât disfuncțiile care apar la nivelul unui subsansamblu, pot crea crize la nivelul întregului sistem.

Avantajele și dezavantajele globalizării pietelor pot fi studiate din perspectiva firmelor multinaționale și a țărilor în care aceste firme acționează. Pentru piețele în care sunt localizate investițiile firmelor internaționale și globale avantajele pot fi:

- obținerea de capital pentru creștere și dezvoltare, capital care nu poate fi generat la nivel local;
- acces la tehnologie avansată care nu poate fi dezvoltată la nivel local și trebuie achiziționată din străinătate;
- transferul de know-how, experiență managerială și cunoștințe tehnice;
- efecte pozitive asupra balanței comerciale dacă produsele substituie importurile sau sunt destinate cu precădere exportului;
- asigurarea de locuri de muncă mai ales în țările care se confruntă cu un șomaj cronic;
- venituri la bugetul statului prin impunerea unor impozite și taxe asupra activității firmelor respective;
- utilizarea furnizorilor locali care poate determina o dezvoltare a firmelor locale;
- participarea firmei la dezvoltarea unor zone defavorizate sau la realizarea unor proiecte de infrastructură.

Principalele dezavantaje din perspectiva țării gazda pot fi¹:

- creșterea dependenței față de firma străină prin furnizarea de capital, tehnologie și experiență;
- reducerea suveranității prin pierderea controlului guvernului țării gazdă asupra firmei străine;
- impactul negativ asupra sistemelor economice, sociale și politice prin încurajarea consumului local, impunerea valorilor vestice în locul celor tradiționale sau sprijinirea unui anumit partid politic;
- creșterea exploatării prin utilizarea unor resurse neregenerabile, repatrierea profiturilor în locul reinvestirii;
- furnizarea de multe ori a unei tehnologii depășite sau prea avansate de către firma multinațională;
- înlăturarea unor firme locale, posibili concurenți în anumite domenii;
- iesiri de fonduri pentru plata unor componente și echipamente importate și prin repatrierea profiturilor prin plata dividendelor și alte transferuri între firme.

Globalizarea presupune un echilibru între dezvoltarea unor tehnologii și concepte globale și sensibilitatea față de nevoile locale. Fără o implicare locală, nici un program global nu poate supraviețui. Sloganul „gândește global, acționează local” presupune nevoia de a gândi piața sau afacerea în termeni globali și de a realiza în același timp adaptări la cerințele consumatorilor locali.

Haosul cu care ne confruntăm astăzi derivă din faptul că, pornind de la dezvoltarea tehnologică și economică, un număr important al activităților umanității se situează pe o scală și un orizont atât de mari, încât au depășit granițele naționale, în limitele cărora statele suverane își exercită dreptul la guvernare. Pe măsură ce domeniul activităților umane se extinde dincolo de reglementările statului națiune, legalitatea și regulile au devenit prea strâmte.

¹ C. Morris, *Criza economica și profetii ei*, Editura Litera, București, 2010, p.106.

Dimensiunea politică este cea care până la urmă, stabilește politica globalizării, direcțiile și strategiile, treptele de realizare a societății globale. Ea este cea care face și desface alianțe, dezvoltă, limitează și structurează piețe, introduce modificări în suveranitatea statelor, tulbură structurile identităților existente.

Globalizarea apare astfel ca cea mai mare sfidare și provocare a noului secol dar și ca o amenințare. Pentru că societatea globală sau sistemul mondial nu apare pe baza interdependențelor și a legăturilor reciproce ale părții lor sale, globalizarea putând înainta atât în direcția democrației cât și în cea a dominației.

BIBLIOGRAFIE

1. Galbraith J.K. *Știința economică și interesul public*, Editura Politică, București, 1982
2. Marga Andrei *„Schimbarea lumii (Globalizare, geopolitică, cultură)*, Editura Academiei Române, 2013
3. Morris, C. *Criza economică și profecții ei*, Editura Litera, București, 2010
4. Pohoată, I. *Doctrine economice universale*, Editura Fundației Gh. Zane, Iași, 1993
5. Stiglitz, J.E., Walsh, C.E.. *Economie*, Editura Economică, București, 2005
6. Ungureanu Maria RISE, *Influența procesului de globalizare asupra securității naționale*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 2012;
7. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Globalizare>, accesat la data de 22.11.2015;